

محل مهر	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان لاهیجان دبیرستان غیر انتفاعی یاس	نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۲۷		سوالات امتحان درس: فارسی
صفحه: ۱	تعداد صفحات سؤال: ۲		پایه : نهم دوره اول متوسطه
نام و نام خانوادگی دبیر و امضا نمره با عدد: نمره با حروف: نمره پس از تجدیدنظر:			

ردیف	عنوان سؤال	بارم
۱	درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را با علامت × مشخص کنید. (۱-۱) شعر، جلوه ای از زبان ادبی است. ☐ درست ☐ نادرست (۲-۱) کتاب «مخزن الاسرار» از آثار «نظامی عروضی» است. ☐ درست ☐ نادرست (۳-۱) واژه های «جام» و «کام» می توانند هم قافیه باشند. ☐ درست ☐ نادرست (۴-۱) «خواجه نصیرالدین توسی» کتاب اخلاق ناصری را نوشت. ☐ درست ☐ نادرست	۱
۲	سنایی غزنوی در چه قرنی می زیست؟ (الف) پنجم ☐ (ب) ششم ☐ (ج) هفتم ☐ (د) هشتم ☐	۰/۲۵
۳	کدام گزینه وابسته پسین اسم نیست؟ (الف) صفت مبهم ☐ (ب) صفت تفضیلی ☐ (ج) صفت بیانی ☐ (د) مضاف الیه ☐	۰/۲۵
۴	به جای نقطه چین ها کلمات مناسب قرار دهید. (۱-۴) تخلص شعری «شمس الدین محمد» است. (۲-۴) در مصرع «که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟» سؤالی مطرح شده که به آن گویند. (۳-۴) در گروه اسمی «همین پنج کتاب زیبای خواندنی» هسته گروه اسمی است.	۱/۵
۵	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید . (۱-۵) از وطن خویش <u>رحلت</u> کردم (.....) (۲-۵) انتقادش به طعن و لعن و <u>هجو</u> ، شباهت نیابد (.....) (۳-۵) داد ده تا داد <u>یابی</u> (.....) (۴-۵) <u>متاع</u> جوانی به بازار نیست (.....)	۱
۶	با توجه به بند زیر به سؤالات پاسخ دهید. این عالم، خانه خداست و فرش وی زمین است و چراغ وی، ماه است و شعله وی آفتاب و قندیل های وی ستارگان و تو از عجایب این، غافل؛ که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی گنجد. (۱-۶) هم خانواده واژه «غافل» است. (۲-۶) کدام واژه مترادف مشعلی است که از سقف آویزان کنند؟ (۳-۶) آیا در متن بالا «خانه» و «فرش» «مشبه به» تشبیه هستند؟ (۴-۶) متن فوق از کتاب کیمیای سعادت است که نویسنده آن است . (۵-۶) پیام بند بالا چیست ؟ توضیح دهید.	۱

۷	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید . ندانی که ایران نشست من است؟ جهان سربه سر زیر دست من است؟ همه یکدلانند یزدان شناس به نیکی ندارند از بد، هراس دریغ است ایران که ویران شود کنام پلنگان و شیران شود ۷-۱) «زیر دست بودن» کنایه از چیست؟ ۷-۲) بین واژه های «ایران» و «ویران» چه آرایه ای وجود دارد ؟ ۷-۳) جلوه هایی از ویژگی های یک جامعه همدل را در ابیات بالا بیابید و بنویسید.	۱/۵									
۸	جدول زیر را کامل کنید. <table border="1"> <tr> <td>مصدر</td><td>مضارع التزامی</td><td>مضارع اخباری</td></tr> <tr> <td>کاشتن</td><td>دوم شخص جمع</td><td>سوم شخص مفرد</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>	مصدر	مضارع التزامی	مضارع اخباری	کاشتن	دوم شخص جمع	سوم شخص مفرد				۱
مصدر	مضارع التزامی	مضارع اخباری									
کاشتن	دوم شخص جمع	سوم شخص مفرد									
۹	معنی عبارت و بیت های زیر را به نثر ساده و روان بنویسید . ۹-۱) گوهر تن، از گوهر اصل، بهتر بود. ۹-۲) غنیمت شمر جز حقیقت مجوی که باری است فرصت دگر بار نیست ۹-۳) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح اند نه همه مستمعی فهم کند این اسرار ۸-۴) هان ! مشو نومید چون واقف نه ای از سرّ غیب باشد اندر پرده بازی های پنهان غم مخور	۲/۵									
۱۰	جمع سر بلند و پیروز باشید	۱۰									

باسمہ تعالیٰ

ترجمہ درس فارسی - پایہ پنجم - (۱۲۰۰) - مدرسہ غیر انتظامی یاس

۱- (۱-۱) درخت (۰/۲۵) (۲-۱) نارنگ (۰/۲۵) (۳-۱) ورت (۰/۲۵) (۴-۱) ریت (۰/۲۵)

۲- (۰/۲۵)

۳- الف (۰/۲۵)

۴- (۱-۴) محافظ (۰/۱۵) (۲-۴) پرش انگاری (۰/۱۵) (۳-۴) کتاب (۰/۱۵)

۵- (۱-۵) کوچ کرم - بفرگرم (۰/۲۵) (۲-۵) سزیش کردن به وسیلہ شعر و نگوشت
(۳-۵) انصاف، عدل (۴-۵) کالا

۶- (۱-۶) عظمت و اغفال (۰/۲۵) (۲-۶) قندیل (۰/۲۵) (۳-۶) عبر (۰/۲۵)
(۴-۶) محمد غزالی (۰/۲۵)
(۵-۶) بہ نیتوان انسان در رک عظمت عالم هستی و نظم موجود و آں آتش را در (۰/۱۵)

۷- (۱-۷) تحت اختیار بودن (۰/۲۵) (۲-۷) خفاش (۰/۲۵)
(۳-۷) حدشناس بودن در انجام کاری بہ دیگران ترسی بہل را ہندان (۰/۱۵)

۸- مضاعف الترائی : بکاریم (۰/۱۵) مضاعف اخباری : می کار (۰/۱۵)

۹- (۱-۹) نصیحت و دانش آگاہی ہرگز اہمالت مہر و است (۰/۲۵)
(۲-۹) قدر جوانیت را بدان و بہ زینال کتب حقیقت باش، زیرا فرہبت فقط یکبار بہ است (۰/۲۵)
(۳-۹) تمامی موجودات از پیش کوہ دریا بہ در حال نیایش خداوند ہستند آن ہر شونہ ای این را از راز راز کند (۰/۲۵)
(۴-۹) آگاہ باش و ناگاہ باش زیرا از قضای الہی و راز الہی ہرگز خداوند با خبر نیستی، پس ہر کہ غیب
سر نوشتن برای ما قلم خورہ است کہ بہ پایوشیدہ است، پس نگران نباش (۱)